

אבי ואחמד וסימה וסיהאם

אבי היה ילד טוב. בן טוב ותלמיד טוב וחבר טוב. הוא רצה להיות אדריכל. הוא גדל בחיפה. הוא לא היה פוליטיקאי גדול, ולא שמע הרבה נאומים. כאשר נאמו ברדיו על בעיות גדולות, הוא סובב את הכפתור והקשיב לזמרינו או לכדורגל. אבל הוא ידע מהי חובתו, וכאשר הגיע לגיל 18 התגייס לצה"ל בלי חוכמות. הוא הלך לצנחנים, כמו בן. אחמד היה ילד טוב. בן טוב ותלמיד טוב וחבר טוב. הוא רצה להיות מהנדס.

הוא גדל במחנה הפליטים בראדישייה, לשם נמלטו הוריו ב-1948 מחיפה. הוא לא היה פוליטיקאי גדול, ולא שמע הרבה נאומים. הוא בהחלט העדיף לשמוע שיריאהבה מצרים. אבל הוא ידע מהו חובתו, כאשר הגיע לגיל 15 הצטרף לגורייאריות של פת"ח, ובגיל 17 כבר היה חייל בצבא הישראלי הפלסטיני.

כאשר עברה הולדה שלו את הגבול, ידע אבי בדיוק על מה הוא לוחם. המחבלים רוצים להשמיד את מדינת ישראל, ולזרוק את היהודים לים. הוא ידע שאין ברירה, צריכים להשמיד את המחבלים אחת ולתמיד. ללכת עד הסוף. כאשר התקרבו הולדות של צה"ל לעמדתו, ידע אחמד בדיוק על מה הוא לוחם. הוא ידע כי הציונים גילשו את הפלסטינים ממולדתם, גזלו אותה מבעליה החוקיים. הוא ידע שהציונים אינם מסתפקים בכך, הם רודפים אחרי הפלסטינים באשר הם, להרגם ולהשמידם. כדי שיוכלו ליהנות בשקט מן האדמה הגדולה.

אבי ידע כי מולו עומדים מחבלים, חיות-אדם, היות דורגליות, שיש לבער את קניניהם. המילים קינרימחבלים ומחבלים-כינים השתרבו בראשו. הוא הצביע בעד מנחם בגין, ובגין אמר שבירות היא כמו ברלין של היטלר. אחמד ידע כי באים לקראתו ציונים גזענים, חיות-אדם שהחורתי-לטרף, שאם לא ייעצרו כאן, ירצחו בסופו

עברו כמה ימים, ולפתע נפתחה הדלת. מן הדלת יצא הסופר, מגולח למשעי, לבוש לתיארוך במדי צה"ל, עונד דרגות. בצדע מאושש, כשי הוא שופע מרץ, פסע ההור צה.

הגל

שכנים נדהמים, ששמי עו על ימי הקדרות והאבל, שאלוהו בתימהון: מה קרה?

השיב הסופר: קראו לי למילואים. אני מסביר ב"צה"ל.

עד כאן הסיפור. איני יודע מה הסביר הסופר ל"דגול לחיילים. היוצאים ל"קרב. אני רק יודע את אשר קראתי במכתבו ה"מוזע של מסביר אהר, מירון בנבנישתי, שסיפר כי אחד מעמודי-התווך של

מתנה-היונים במערך, הפרופסור שלמה אבינרי, המופקד על המסבירים, הודיע להם שעליהם להסביר שיש לכבוש את ביירות המערבית בכל מחיר.

אבינרי הוא פרופסור לתורת הגל, ובעזרת תורתו של הגל ניתן להסביר בקלות מדוע צריכים להקריב מאות חיילים ישראליים, ולהרוג רבבות נשים וזקנים, ולקטוע את אברייהם של אלפי ילדים, ולהרוס את רכושם היחיד של רבבות אזרחים, כדי להוציא מבירות את "המחבלים". גיאורג וילהלם פרידריך הגל, שהוביל במישורו גם אל קארל מארכס וגם אל אדולף היטלר, הוא מאוד שימושי להסתבר דברים שכאלה, ושלמה אבינרי יודע להשתמש בהגל שלו.

אבל אותו סופר גדול אינו מבין את הגל. הוא יודע רק שקוראים לו לשרות. 30 שנים נשרו ממנו כהרף עין. הוא היה שוב צעיר, שוב נחוץ, שוב חייל, שוב אחד מהחבריה. הוא חזר למה שהיה לפני שכתב את סיפורו המונומנטלי, שקנה לו מקום של כבוד בסיפורת הישראלית ובליבו של כל ישראלי שוחר-שלום.

סקר דעת-הקהל

אין לי אימון בסקרי-דעת-קהל בעולם, ועוד סהות בסקרים כאלה בארץ. כמעט כל הסקרים טעו לפני כל הבחירות, ודברים שפורסמו ברוב השיבות הוכחו כעביר ימים מעטים כדבריהבל. על כל פנים, לא הוכח כי שיטת הסקרים טובה יותר מאשר ההורוסקופים, בדיקת שאריות-הקפה פישוש בקרביים של ציפורים או החיוני של בעלת-האוב (שהתאמת, כזכור).

אך סקר דעת-הקהל שנערך על-ידי מכון פור"ר למען הארץ לגבי הראיון שלי עם יאסר ערפאת דווקא מצא חן בעיני.

אמנם, הכותרת היתה אימתנית: "מישאל פור"ר מיוחד לארץ: רוב מכריע נגד פגישת אורי אבנרי עם ערפאת". אך הבה נבדוק את התוכן.

מן הידועות היא שמי שמנסה את השאלות של סקר דעת-קהל, קובע מראש גם את התוצאות. למשל, אותם המרואיינים ישיבו אחרת על השאלה: "מה דעתך על פגישת אורי אבנרי עם יאסר ערפאת, רוצח הילדים היהודיים?" מאשר על השאלה: "מה דעתך על פגישת אורי אבנרי עם יאסר ערפאת לשם בירור סיכויי השלום?" שלא לדבר על שאלה בנוסח: "מה דעתך על ביקורו של אורי אבנרי אצל השבוי הישראלי אהרון אחיעזר, פגישתו עם יאסר ערפאת?"

הנה כי כן, הבה נבדוק את השאלה שהוצגה, לדיברי הארץ: "האם אתה מצדיק או לא מצדיק את פגישת אורי אבנרי עם ערפאת?"

המילה "מצדיק" טעונה, תוכן ריגשי, ובוודאי אינה במקומה. אך העוקץ האמיתי הוא במילה "פגישת". יש הבדל גדול בין "ראיון", שפירושו מילוי משימה עיתונאית, ובין "פגישת", שפירושו מפגש חברתי. נער נפגש עם נערתו, ידידים נפגשים על ספליקפה. מנהיגים פוליטיים נפגשים לשם ניהול משאומתן. אין ויכוח על כך שבאותו יום, במערב ביירות, קיבל יו"ר אש"ף אותי ואת שתי חברות מערכת העולם הזה לשם מתן ראיון עיתונאי. יתכן מאוד שלא היה עושה זאת לולא הכיר את דעותי הפוליטיות ואת פעילותי הפוליטית, וערפאת עצמו הזכיר אותן, אך הפגישת שש בבירות המופגזת לא היתה חברתית, וגם לא נוהל בה משאומתן מדיני. זה היה ראיון.

אין ספק שהרבה יותר נשאלים היו משיבים בחיוב על השאלה: "האם אתה מתייחס בחיוב או בשלילה לראיון שערכו אורי אבנרי, שרית ישי וענת סרגוסטי עם יאסר ערפאת?"

כפי שהוצגה השאלה בפועל, היא מתייחסת לפגישת פוליטית בין שני אישים פוליטיים, ובהתאם לכך התקבלו התשובות.

אם רואים את הדברים באור זה, התוצאות מעניינות עוד יותר. מסתבר כי 10.8% מן הנשאלים, "הצדיקו" — כלומר, חיובו ללא סייג — את הפגישת. 3.2% נוספים אמרו שזה "תלוי במה שיצא מזה" — כלומר, הצדיקו על הנאי. בסך הכל: 14% מן האוכלוסיה הנוגרת בישר ראל מתייחסת בחיוב ל"פגישת".

לדעתי, זוהי תוצאה מדהימה — דווקא לחיוב. "פגישת" זו נערכה בעיצומה של מלחמה, שבה הופעלה מכוונה אדירה של שיתוף-מוח, שתיארה את האויב בדמות של שדים, "חיות דורגליות" ושרצים. אחרי הפגישת, לא ניתן לי לנמק או להצדיק אותה אף באחד מאמצעי-התיקשות. בעוד שעשרות רבות של מאמרי-הכפשה פורסמו עלי בכל העיתונים, לא פורסם כמעט אף מאמר אחד שהצדיק בפירוט את הפגישת. הטלוויזיה הדרויה, שלא ראינו אותי על נושא זה אף במשך שנייה אחת, מלאו דיברי קיטרוג וגינוי קיצוניים ("גובל בבגידה"... וכו'). מן המשמיצים היו אנשים שנמנו בעבר עם מחנה-השלום.

כמו רן כהן, שנעץ לי סכין מורעלת בגב. אם מול הגל האדיר הזה של שטיפת-מוח — כאשר לא היה כימעט אף קטן אחד בכיוון ההפוך — נמצאו אזרחים כה רבים ששמרו על דיעה עצמאית, הרי זו מתמאה עצומה לשפיות-הדעת של הציבור הישראלי. אילו התייצב אחוז אחד להגנתי, הייתי שואב מזה עידוד רב. אך כאשר נמצאים ארבעה עשר אחוזים — הרי זה ניצחון מרשים של המחנה השפוי.

14% של האוכלוסיה היהודית הנוגרת בארץ מהווים כוח גדול. האוכלוסיה היהודית הנוגרת מונה כ-2.3 מיליון נפש, כך שמיספר המחייבים את הפגישת בקרב הציבור היהודי מונה לפי מישאל זה כ-322 אלף איש ואשת. על כך יש להוסיף את כל הציבור הבוגר הערבי במדינה, שהתייחס לפגישת בהתלהבות, והמונה אף הוא כ-200 אלף נפש. בסך הכל: יותר מחצי מיליון נפש!

אילו היינו מדברים במונחים של פוטנציאל אלקטורלי, היה זה כוח כביר. הוא מוכיח כי מצבו של מחנה-השלום רחוק מלהיות דחוק — מה גם שרק החלק היותר עיקרי של מחנה-השלום הצדיק את יוזמתי בפה מלא. אילו הגיעו 14% מן הציבור היהודי לדיעה כה עצמי את, מול נחשול שטיפת-המוח? לפי הסקרים הנערכים על-ידי איגוד המרסמים, 8% של הציבור הבוגר בארץ קוראים את העולם הזה. נגיה שכל אלה תמכו ביוזמתי — ואין כל ביטחון בכך, כי ציבור-קוראים של שבעות זה הוא מגוון גם בדיעותיו — הרי יש רבבות אזרחים שלא קיבלו כל מידע חיובי על הפגישת, בכל זאת "הצדיקו" אותה, אם ללא סייג, אם על הנאי. כל הכבוד להם.

ח"כ ג'ו

לשואו טוען חבר-הכנסת אהוד אולמרט, באחד מביטאוני הליכוד, שאני שונא אותו. אין לזה שחר. בכל חי לא שנאתי אלא שנייט-שלשה אנשים, וקשה מאוד להגיע למעמד הזה. אולמרט יצטרך עוד להתאמץ הרבה.

לא, איני שונא את אולמרט, ולראייה: אני הוכח בלא הסתייגות שאיפתו הגדולה: להתמנות כסגן-שר לענייני-תעמולה ("הסברה" בליכודית, היא לשון הליכוד). לא שאני מייחס לאולמרט את התכונות שהיו לשרי התעמולה הראשון בהיסטוריה, יוחף גבלס, הדוקטור הנאצי היה מפלצת, אך הוא היה גם, בלי ספק, גאון בשטח שלו. אולמרט אינו מפלצת, והוא רחוק מלהיות גאון. אולמרט הוא בסך-הכל מהדורתי-כיס ישראלי של הנאטור ג'ו מקיארתי, שהופיע לא מכבר — במאוחר — על מירקע הטלוויזיה הישראלית. הוא עשה קאריירה בדרך היחידה שבה יכול חבר-כנסת חשוד-כישרי-נוגת למשוך תשומת-לב: על-ידי הפצה סיטונית של האשמות פרועות לכל עבר, גיבוב חציאמיתות ושקרים גסים. היה לי נסיון אישי בכך, כי באחת ההודמנויות טען ג'ו אולמרט שאלוף (מיל') פלוני ביקר אצלי בבית, שאיים עלי, אימים נוראים, ושי נכנעתי לו. הכל היה לא צאה גמורה — האלוף לא ביקר בביתי, מעולם לא איים עלי, ומעולם לא נעתי תרתי לו. פשוט — להד"כ. הוכחתי זאת באופן מדעי בעזרת גלאי-השקר. לא יכולתי לתבוע את ח"כ ג'ו לדין, כי יש לו חסינות פרלמנטרית. כמו כל פחדן מקיארתיסטי (וכמו מקי קארתי בעצמו, וכמון) הסתתר מאחרי חסינות זו, אבל פירסמתי על שער העולם הזה תמונה יפה של האיש בליוויית הכותרת: "שקרן", כדי לתת לו הזדמנות לתבוע אותי. הוא לא תבע.

אולמרט

הנה בני כן, שקרו מועד, ומי יתאים יותר לניהול תעמולה בגין-שרון, שכולה מסכת יומיומית של שקרים גסים, לשם שטיפת מוחו של האזרח הישראלי? (40 קילומטרים, המחבלים הפרו את הפסקת-האש, הסורים ואש"ף עמדו לתקוף את ישראל בעוד כמה חודשים, נשק לחמש דיוויזיות, וכו' וכו'). ממש האיש הנכון במקום הנכון. אני שומע כאן צעקות: מדוע אולמרט? מדוע לא מילוא או קליינר או רייסר או שמיסר או אחד מחצי-תריסר הח"כים האחרים, שאת שמותיהם שכחתי, אך שייצרו באותו שטאנץ? על כך יש לי רק תשובה אחת: מדוע לא?

אורי אבנרי

יונה אישי

של דבר ארבעה מיליון פלסטינים, גברים, נשים וילדים, עד האחרון שבהם. המנהיג הגדול, יאסר ערפאת, אמר שביירות היא סטאלינגראד של הפלסטינים.

אבי ואחמד נהרגו השבוע ביחד, במרחק של כמה מטרים זה מזה, באותה דקה.

סימה קיבלה את הידיעה על מות בנה ברוח איתנה. כל שכנותיה בחיפה אמרו בהערצה שהיא אישה מברזל. היא ככתה בשקט, אבל בליווייה, כשהלכה אחרי גופת בנה, בחברת שלוש בנותיה ובנה השני, בן ה-17, היא החזיקה מעמד. היא ידעה שלא היתה ברירה. הבנים צריכים לצאת למלחמה, כדי להציל את המדינה, ובראשה ניקרה רק מחשבה אחת: רק שזה לא יקרה לבן השני. סיהאם לא צעדה בשום הליווייה, איכשהו התגנבה למתנה ההרוס השמועה כי אחמד נהרג. מישהו שהיה שם סיפר זאת לבת-דודה, שהצליחה להסתגן חזרה למחנה. סיהאם לא בכתה הרבה, כבר לא היה לה כוח לבכות. היא ידעה שעוד שלושה מכניה נמצאים שם, בבירות. הבעל והבן הכביר נעצרו על-ידי הכובשים ונעלמו. שתי התינוקות והבת הקטנה התגוללו עימה בין החורבות. היא ידעה שאין ברירה.

חירבת ביירות

סופר ישראלי דגול, שהוא גם יונה מדופלמת, סיפר השבוע לאורחת את הסיפור הבא על סופר ישראלי דגול שני, שגם הוא יונה מדופלמת:

כאשר פרצה המלחמה, קבר אותו סופר את ראשו בנרועותיו והסתגר בחדרו. במשך שלושה ימים ושלושה לילות סירב לצאת מן החדר. הוא מילמל לעצמו, בלי הרף: "זה הסוף, הכל אבוד!" בקושי הצליחה אשתו לחדור אליו מדי פעם כדי לשים לפניו אוכל. האיש סירב לאכול ולשתות.